

bouwplaat stationsgebouw Schiphol 1928

Vijfenzeventig jaar geleden werd op het vliegveld Schiphol, toen niet meer dan een drassige wei met een paar houten loodsen, het eerste stationsgebouw geopend. Vanaf 1920 was Schiphol de bakermat van de burgerluchtvaart toen de KLM er haar activiteiten begon. Al gauw bestond er behoefte aan voorzieningen die de welgestelde en goed betalende passagiers enig comfort boden. Het duurde tot 1928, het jaar van de Olympische Spelen van Amsterdam, voordat die voorzieningen er kwamen. Ruim 700 bezoekers aan de Olympiade kwamen aan per vliegtuig.

Het ontwerp was van Publieke Werken Amsterdam. Het oorspronkelijke gebouw heeft bestaan tot 1943, toen het tijdens een bombardement geheel is verwoest. Het was gelegen op het huidige Schiphol Oost, op de plaats waar in de jaren 50 en 60 de stationsgebouwen stonden van het "oude" Schiphol.

Het geheel in de architectuur van de Amsterdamse School uitgevoerde gebouw was het decor van vele beroemde vluchten als die van de Pelikaan en de Uiver. Noorderlicht Architecten heeft het plan ontwikkeld en de research gedaan om dit unieke bouwwerk in geheel in zijn oude luister terug te bouwen. Te midden van de andere gebouwen in het net geopende Luchtvaart-Themapark Aviodrome in Lelystad is het een belangrijke publieksattractie. Het is in zijn geheel in de toestand van begin jaren dertig herbouwd. Aan de hand van slechts enkele nog beschikbare tekeningen en vele foto's is zowel het uitwendige als het inwendige van het gebouw nauwkeurig gereconstrueerd. Om aan de nu geldende strenge bouwnormen te voldoen zijn op een aantal punten moderne bouwmethodieken toegepast zonder concessies te doen aan het authentieke beeld. De toegepaste bakstenen zijn op ambachtelijke wijze geproduceerd in de enige nog overgebleven kolengestookte ringoven in Nederland. Veel aandacht is besteed aan details zoals de zware houten kozijnen met de karakteristieke glasroeden.

Het gebouw is opengesteld voor publiek. In het gebouw zijn onder meer gevestigd het Luchtvaartkenniscentrum met een zeer uitgebreide archief en bibliotheek. Verder zijn er een aantal instellingen op luchtvaart en museaal gebied

gehuisvest. Er zijn exposities van de Marechaussee en de Douane, instanties die ook al vertegenwoordigd waren in het oorspronkelijke gebouw. Karakteristiek zijn de wachtkamer, nu grand café, en de vertrekhal met zijn vele tegelwerk, die geheel in oude luister zijn hersteld. Vanaf het platform, dat aansluiting heeft met de start- en landingsbaan van Lelystad Airport kan vertrokken worden voor een rondvlucht in een historisch of modern vliegtuig.

colofon

opdrachtgever	Aviodrome - Lelystad
oorspronkelijk ontwerp	Publieke Werken - Amsterdam
research en reconstructie	Noorderlicht Architecten - Delft
bouwmanagement	PRC Bouwcentrum - Bodegraven
constructeur	Schreuders - Hengelo
bouwkundig aannemer	BCE Dura Bouw - Ede
installatietechniek	Unica - Zwolle
staalconstructies	van de Bovenkamp - Barneveld
fabrikant bakstenen	Vogelensangh - Deest
kozijnen	timmerfabriek de Waal - Veen

deze bouwplaat is een eenmalige uitgave van
© Noorderlicht Architecten december 2003